

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W NISKU ZA ROK 2019

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nisku jest dziennym ośrodkiem wsparcia typu A, B i C przeznaczonym dla 26 osób przewlekle psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną i wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Do końca 2011 roku Środowiskowy Dom Samopomocy działał w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku. Uchwałą nr XIV/122/11 Rady Miejskiej w Nisku z dnia 28 września 2011 roku stał się samodzielną jednostką organizacyjną Gminy i Miasta Nisko, finansowaną z budżetu Wojewody.

Siedzibą ŚDS jest obecnie budynek przy ul. Fryderyka Chopina 31, będący własnością Gminy i Miasta Nisko.

Zadaniem Domu na podstawie art. 51a ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.²⁾) jest w szczególności zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej osób objętych pomocą w dalszej części zwanych „uczestnikami”, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

1. Formy i efekty prowadzonej działalności

Podstawową formą działalności ŚDS są treningi, które były prowadzone w formie indywidualnej i grupowej (zespołowej), dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników.

Swoim zakresem obejmowały w szczególności:

- Trening funkcjonowania w codziennym życiu (trening kulinarny, trening nauki higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi, trening umiejętności praktycznych).
- Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów.
- Terapię ruchową.
- Poradnictwo psychologiczne.
- Trening umiejętności spędzania czasu wolnego (trening według indywidualnych potrzeb uczestników, psychorysunek, trening kreatywności, trening usprawniający funkcje poznawcze).
- Trening umiejętności społecznych (trening podstawowych umiejętności prowadzenia rozmowy).
- Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
- Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- Niezbędną opiekę.
- Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia (terapia zajęciowa).

Placówka umożliwiała także wszystkim uczestnikom spożywanie dwóch posiłków dziennie (śniadanie i obiad).

Oprócz treningów realizowanych w ramach indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących, w roku 2019 uczestnicy ŚDS wzięli udział w następujących imprezach integracyjnych, kulturalnych i sportowych:

- Przegląd Kolęd i Jasełek w Baranowie Sandomierskim – (31.01.2019)
- Zabawa karnawałowo-walentynkowa – (14.02.2019)
- Spotkanie Wielkanocne – (17.04.2019)
- Marsz Godności Osób z Niepełnosprawnościami w Stalowej Woli – (10.05.2019)
- Konkurs czytelniczy w Stalowej Woli – (14.05.2019)
- V Konkurs Filmowy w Spiach – (04.06.2019)
- Spartakiada Sportowa ŚDS Województwa Podkarpackiego w Dębicy – (14.06.2019)
- „Powitanie lata” w Bojanowie – (27.06.2019)
- Wycieczka autokarowa do Kurozwęk – (05.07.2019)
- Przegląd Twórczości Artystycznej ŚDS woj. Podkarpackiego w Tarnobrzegu – (11.09.2019)
- Marsz „Nordic Walking” w Kolbuszowej – (12.09.2019)
- Wycieczka do Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej – (18.09.2019)
- Konkurs fotograficzny w Nisku (16.10.2019)
- Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych w Stalowej Woli – (28.10.2019)
- Rocznicą powstania ŚDS w Nisku – (26.11.2019)
- Wizyta Św. Mikołaja – (06.12.2019)
- Kiermasz Świąteczny – (18.12.2019)
- Spotkanie opłatkowe – (20.12.2019)

U osób objętych pomocą, zaobserwowano następujące efekty działań terapeutycznych:

- Wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej.
- Rozwój funkcji poznawczych w zakresie spostrzegawczości, koncentracji uwagi, myślenia analityczno – syntetycznego, kojarzenia i pamięci.
- Nabycie umiejętności w zakresie samoobsługi, dbania o higienę osobistą.
- Wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków).
- Nabycie umiejętności podejmowania właściwej decyzji, rozwiązywania problemów i konfliktów oraz zwiększenie kontroli nad własnym życiem.
- Wzrost zainteresowania możliwościami spędzania czasu wolnego.
- Zainteresowanie bieżącymi wydarzeniami w najbliższej okolicy i kraju.
- Zwiększenie poczucia przynależności i integracji ze społecznością lokalną.
- Wzrost aktywności życiowej.
- Podniesienie ogólnej jakości życia.

2. Zasoby Domu przeznaczone na jego funkcjonowanie

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Nisku w 2019 roku zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 9 osób. W przeliczeniu na etaty jest to 7,58 etatu. W pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było 6 osób, w niepełnym 3 osoby. 8 umów o pracę zawartych było na czas nieokreślony, 1 na czas określony. Liczba pracowników na umowę zlecenie 3 osoby (psycholog, pielęgniarka, inspektor ochrony danych)

Kadrę realizującą usługi ŚDS w 2019 r. stanowili:

- Dyrektor (1 etat).
- Specjalista pracy socjalnej (1 etat).
- Starsi terapeuci (3 i 1/4 etatu).
- Starszy opiekun (1 etat).
- Opiekun (1 etat).

- Główna księgowa (1/3 etatu).

Dotacja Wojewody na działalność statutową Środowiskowego Domu w 2019 roku wynosiła 584 634,00 zł. Pozyskano środki z PFRON na wycieczkę autokarową w kwocie 1319,76 zł. Dotacja ze środków Gminy wynosiła 19 400,00 zł.

3. Ogólna liczba uczestników którzy opuścili Dom, wraz z podaniem przyczyn odejścia

W roku sprawozdawczym przybyła 1 osoba, ubyły 2. Powodem wypisu w/w osób było pogorszenie stanu zdrowia i przejście do placówki całodobowej opieki.

4. Współpraca z instytucjami i innym podmiotami

W celu zapewnienia integracji społecznej uczestników Środowiskowy Dom Samopomocy współpracował w 2019 roku z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Rodzinami, opiekunami uczestników i innymi osobami bliskimi (udział rodzin w imprezach okolicznościowych, integracyjnych, wycieczkach).
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nisku (stała współpraca i wymiana informacji, dzięki którym możliwe było lepsze poznanie sytuacji i potrzeb uczestników, a tym samym efektywniejsze świadczenie pomocy)
- Niżańskim Centrum Kultury „Sokół” (konkurs fotograficzny, udział w wystawach lokalnych artystów, udział w kiermaszach mających na celu promowanie twórczości uczestników ŚDS)
- Poradnią Zdrowia Psychicznego w Nisku (wymiana informacji – konsultacje, na temat aktualnego stanu zdrowia psychicznego uczestników)
- Lekarzami rodzinnymi (wymiana informacji na temat aktualnego stanu zdrowia uczestników).
- Władzami samorządowymi.
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (korzystanie z dofinansowania ze środków PFRON).

Środowiskowy Dom Samopomocy utrzymywał także bliskie kontakty z innymi Domami. Kontakty te miały formę wspólnych spotkań integracyjnych, imprez zabawowych, turniejów, konkursów, a jednym z efektów były zdobywane nagrody, wyróżnienia i dyplomy. Spotkania były także doskonałą okazją do nawiązania nowych znajomości i bliższego poznania oraz zaprezentowania swojego dorobku artystycznego.

Środowiskowy Dom Samopomocy współpracował w roku 2019 z następującymi Domami:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Bojanowie („Powitanie Lata”, Andrzejki).
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Stalowej Woli Nr 2 (konkurs czytelniczy).
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tarnobrzegu (Przegląd Twórczości Artystycznej ŚDS woj. Podkarpackiego).
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Szansa” w Stalowej Woli (Przegląd Twórczości Artystycznej, Marsz Godności Osób z Niepełnosprawnościami).
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Dębicy (Spartakiada Sportowa Środowiskowych Domów Samopomocy).
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kolbuszowej (Zawody Nordic Walking).

6. Ocena realizacji zadań

Środowiskowy Dom Samopomocy realizował swoje zadania w oparciu o roczny plan działalności wspierająco-aktywizujący na 2019 rok.

Podejmowane cele realizowane były poprzez treningi, terapię i poradnictwo dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb uczestników.

Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, poradnictwo psychologiczne umożliwiły wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów międzyludzkich (umiejętność funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków, nabycie umiejętności podejmowania właściwych decyzji, rozwiązywania problemów i konfliktów oraz zwiększenie kontroli nad własnym życiem).

Poprzez udział w **treningu funkcjonowania w codziennym życiu** (umiejętności praktycznych, kulinarnych, nauki higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny, gospodarowania własnymi środkami finansowymi) uczestnicy nabyli nowe umiejętności i utrwalali już posiadane w zakresie: obsługiwanego posiadanego sprzętu, przygotowywania posiłków, dbania o estetykę i czystość, utrzymanie higieny osobistej, umiejętnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez dokonywanie prostych zakupów.

Trening umiejętności spędzania czasu wolnego (trening kreatywności), a także **inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia** (terapia zajęciowa) umożliwiły realizację własnych pomysłów, aspiracji, doskonaliły umiejętności manualne, rozwijały aktywność twórczą i wyobraźnię, rozbudzały wrażliwość estetyczną i zachęcały do twórczej ekspresji. Udział w przeglądach artystycznych, konkursach, kiermaszach był jednym ze sposobów integracji tych osób ze społeczeństwem, promocji ich umiejętności, zdolności, talentów, szansą na przeciwdziałanie stereotypom.

Trening według indywidualnych potrzeb wpłynął na rozwinięcie zainteresowań lekturą czasopism i książek a także wybranymi programami telewizyjnymi i radiowymi, filmami, grami towarzyskimi oraz korzystaniem z komputerów.

Trening usprawniający funkcje poznawcze stymulował procesy poznawcze, ulegające pogorszeniu w miarę upływu czasu – usprawniał pamięć i koncentrację oraz podtrzymywał umiejętności komunikacyjne (pamięci słów i ich znaczenia), zapobiegał wzmożonemu niepokojowi.

Psychorysunek czyli trening z wykorzystaniem metody rysunku pozwalał zrozumieć i uświadomić problemy uwidocznione poprzez prace plastyczną, a także odreagować istniejące napięcia i emocje.

Poprzez udział w **terapii ruchowej** uczestnicy podnieśli swoją sprawność fizyczną, rozwinęli zainteresowania i uzdolnienia sportowe. Odnosili sukcesy zdobywając dyplomy i nagrody w spartakiadach i zawodach sportowych. Nauczyli się również aktywnie spędzać czas poprzez turystykę, rekreację, wspólne spacer, wycieczki.

Zakładane cele zostały osiągnięte w stopniu motywującym do dalszych działań i utrwalania uzyskanych efektów. Uczestnicy ŚDS wykazali się aktywnością stosowną do ich możliwości intelektualnych jak również zainteresowaniem proponowanymi formami zajęć. W celu utrwalenia i doskonalenia nabytych umiejętności wskazana jest dalsza praca w tym kierunku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nisku, zróżnicował ofertę zajęć zgodnie z indywidualnym planem wspierająco-aktywizującym dla każdego uczestnika. Ponadto nadal będzie podejmował szereg inicjatyw na rzecz integracji ze środowiskiem lokalnym oraz promocji Domu na terenie Gminy i Miasta Nisko.